

ESPECIAL
LI 54 - octubre 04

LLUITA
INTERNACIONALISTA

aniversari de la revolució d'Astúries

Secció simpatitzant de la Lliga Internacional dels Treballadors - IV Internacional (LIT - CI)

▣ **Novembre 1933.** Triomfen en les eleccions el Partit Radical de Lerroux i la CEDA de Gil Robles. Els resultats de les eleccions van ser els següents: voten a les Dretes 3.400.000, voten al Centre 2.000.000, voten a l'Esquerra 3.100.000.

▣ **Desembre 1933.** Insurrecció Anarquista a Aragó, Extremadura, Catalunya i Andalusia.

▣ **Gener a juny 1934.** Vagues a Biscaia, promogudes pels comunistes. A Madrid, vagues de la construcció i del metall exigint alces salarials del 8% i una jornada laboral de 44 hores. A Saragossa, vagues davant els acomiadaments laborals (UGT i CNT), en el Sud, la UGT (FNMT), negativa a recollir els collites del camp. Reivindicacions dels Rabassaires a Catalunya.

▣ **Febrer 1934.** Fusió de la Falange amb la JONS. Fundació de l'Aliança Obrera.

▣ **3 de Març 1934.** Martínez Barrio dimiteix com a ministre de Governació, li substitueix Salazar Alonso.

▣ **Abril 1934.** Fusió dels partits de Marcelino Domingo i Azaña. Ocupació d'Ifni.

▣ **11 d'abril 1934.** Aprovació pel parlament de Catalunya de la Llei de Contractes de Conreu.

▣ **22 d'abril 1934.** Mítinq de masses de Gil Robles a El Escorial.

▣ **25 d'abril 1934.** Crisi per l'amnistia de Sanjurjo. Dimiteix el govern Lerroux.

▣ **2 de maig 1934.** Samper forma nou Govern.

▣ **12 de juny 1934.** Els diputats de Esquerra Republicana es retiren del Parlament i el mateix fan, per solidaritat, els nacionalistes bascos.

▣ **Juliol 1934.** Vaga general de camperols llançada per UGT i CNT.

▣ **8 setembre 1934.** Concentració

de Gil Robles a Covadonga (uns 5.000 cedistes).

▣ **8 i 9 de setembre de 1934.** A Astúries es respon a aquesta concentració amb una Vaga General de dos dies.

▣ **13 de setembre de 1934.** Es descobreix a Astúries el desembarcament d'armes del buc "Turquesa", operació inspirada pel socialista Prieto.

▣ **1 d'octubre de 1934.** Dimiteix el Govern Samper. Gil Robles expressa el seu desig de formar part del Govern i planteja la Crisi a les Corts i aconsegueix incorporar tres cedistes al Govern (Justícia, Agricultura i Treball) que prenen possessió el dia 4.

▣ **5 d'octubre de 1934.** La UGT fa una crida a la vaga general.

▣ **6 d'octubre de 1934.** Revolta d'Astúries. Declaració de l'Estat de Guerra. El Govern envia tropes del Marroc i de la Legió per a reprimir la Comuna Asturiana. Companys proclama a Barcelona la "República Catalana dins de la Federació Espanyola".

▣ **7 d'octubre de 1934.** Fracassat l'aixecament a Catalunya, la Generalitat i l'Estatut queden en suspens. Els membres del Consell de la Generalitat són detinguts.

Per saber-ne més

ALBA, V., *La Alianza Obrera*, editorial Júcar, 1978.

BIZCARRONDO, M., *Octubre del 34, reflexiones sobre una revolución*, editorial Ayuso, Madrid 1976.

DÍAZ NOSTY, B., *La Comuna Asturiana. Revolución de 1934*, Ed. Zero, Madrid, 1974.

DÍAZ NOSTY, B., *La urgencia Revolucionaria (1931-1936)*, Capítulo II en Historia de Asturias, Ed. Ayalga, Salinas, 1977.

GROSSI MIER, Manuel, *La insurrección de Asturias*, Ed. Jucar, Gijón, 1979, 1ª edición de 1935.

MOLINS I FABREGAS, N., *UHP, la insurrección proletaria de Asturias*, ed. Jucar, Gijón, 1977, 1ª edición 1935.

RUIZ DAVID, *Asturias Contemporánea (1808-1936)*, Ed. XXI, Madrid, 1975.

RUIZ DAVID, *Rebelión en Asturias*, Cuadernos de Ayalga, Salinas, 1978.

SHUBERT, Adrian, *Hacia la Revolución. Orígenes sociales del movimiento obrero en Asturias, 1860-1934*, Editorial Grijalbo. 1984.

Aquest mes d'octubre és el setantè aniversari de la revolució d'Astúries, del primer poder obrer a la península ibèrica. El nostre homenatge no és només un record als heroics miners i a tota la família proletària asturiana, sinó de donar continuïtat als seus ideals i fer possible la conclusió de la seva acció en els nostres dies.

Aquella gesta no queda tan lluny com podríem pensar en veure les fotografies dels obrers d'aquell temps amb la boina calada. A la llum d'aquella època se'ns remouen moltes coses actuals: la Legió segueix entrenant-se fora de les fronteres contra molts pobles sotmesos preparant-se per a la seva missió fonamental, ser el botxí del poble espanyol. Als "socialistes" al poder ni se'ls hi passa pel cap la dissolució d'aquest cos militar, ni el de la Guardia Civil, no fos cas que la burgesia perdés els seus instruments.

Com en aquells anys les lleis d'excepció (ara antiterroristes) són només utilitzades contra el poble mentre que els feixistes gaudeixen de llibertat. ¿Per què, ara que parlen de reformar la legislació laboral, no es dediquen a eliminar l'article 11 del Reial Decret de relacions de treball que proscriu les vagues per motius polítics o de solidaritat? ¿O la llei orgànica de Protecció Ciutadana (Llei Corcuera) que posa fora de la llei moltes de les manifestacions actuals?

A l'època de l'imperialisme, de la revolució i la contrarevolució, hi ha constants que la classe obrera ha de resoldre per poder triomfar, l'estudi de les experiències del moviment obrer ens ajudaran a la nostra tasca. La revolució segueix treballant com a vell talp que és; per més que els ideòlegs burgesos pregonin que el sistema capitalista no té

alternativa les contradiccions internes augmenten i esclaten. Centrant-nos en l'Estat espanyol, què és la caiguda d'Aznar sinó l'impossibilitat de la burgesia de governar pel seu instrument directe davant les mobilitzacions de masses que havia generat l'hègira del PP? Les llibertats nacionals i democràtiques segueixen contingudes sota la monarquia, però fins quan? El feixisme segueix sent emparat i alimentat per la burgesia com a solució extrema de dominació alhora que s'adopten característiques d'aquest en la forma de dominar la vida social.

Però el feixisme no pot triomfar si no és per la incapacitat provada de la classe obrera per donar una sortida a la crisi de la societat.

Com el 1934, la classe obrera s'enfronta a un gran perill, ara no és el feixisme sinó la destrucció del treball, amb deslocalitzacions i privatitzacions, que poden abocar-nos a un retrocés de molts anys. El Front Únic Obrer és ara necessari per defensar els llocs de treball

Com el 1934, la classe obrera s'enfronta a un gran perill, ara no és el feixisme sinó la destrucció del treball, les deslocalitzacions i les privatitzacions, acompanyades d'una ofensiva contra els drets dels treballadors, ens aboquen a

un retrocés de molts anys. El Front Únic Obrer és ara necessari per defensar els llocs de treball, no només d'una fàbrica, sinó per obligar a aturar la dinàmica neoliberal, ara reforçada amb l'imperatiu europeu. Cal la unitat de les organitzacions obreres, començant per CCOO i UGT, per donar una resposta, cal una vaga general. Segueix sent actual el lema proletari asturià:

Uniu-vos Germans Proletaris!

LI

Una història escamotejada

El 5 d'octubre de 1934 esclatava un dels esdeveniments més importants de la història contemporània no només de l'Estat espanyol sinó del moviment obrer internacional. La "Comuna Asturiana" és un fet clau dins d'un període revolucionari que s'estén des de la caiguda de la monarquia l'abril de 1931 fins la fi de la Guerra Civil espanyola. Cal comprendre la revolució asturiana com a part fonamental d'aquest procés. Els fets d'octubre de 1934 emmarcats en aquest període històric, igual que La Revolució Espanyola, han estat objecte d'estudi permanent per part de polítics i historiadors, però l'intent conscient de distorsionar la seva naturalesa, la seva dinàmica interna i caricaturitzar els seus protagonistes ha tingut, fins a cert punt, èxit. La moral dominant intenta reduir els esdeveniments dels anys 30 a un enfrontament fratricida "entre germans". Darrere d'aquesta visió, s'intenta ocultar la veritable realitat del drama històric. La Guerra Civil, l'expressió més aguda de la lluita de classes, va ser provocada i iniciada per aquesta mateixa burgesia que avui parla "d'oblidar". Els mateixos cognoms que avui controlen els grans bancs, les grans empreses, la terra... van estar darrere de l'organització i preparació de l'aixecament feixista que va cobrir els pobles de l'estat espanyol d'una dictadura que es va perllongar durant gairebé 40 anys.

1933 és l'any de l'arribada al poder d'Hitler a Alemanya. En aquest moment, el moviment obrer es trobava en una fase defensiva que aspirava a una unitat per a evitar que es repetissin els esdeveniments alemanys. A l'Estat espanyol el govern republicà-socialista, ni va resoldre els problemes fonamentals de la població, en la mesura que respectava el marc del capitalisme i la propietat privada, ni satisfia plenament a la burgesia, que ja preparava les seves forces per a un assalt al poder.

L'enfrontament social va continuar desenvolupant-se al llarg de 1933, any crític des del punt de vista econòmic: l'atur forçós cada vegada creixia més, afectava més d'un milió i mig de treballadors i jornalers, els tancaments patronals amb la reducció de jornals, creaven un panorama on la conflictivitat laboral va trobar el seu màxim apogeu. Les vagues van ser acompanyades d'una profunda desil·lusió política de

les masses. Les esperances dipositades en la República, la confiança que els ministres socialistes realitzessin reformes progressives, que les mesures del govern obririen nous horitzons per a la vida de milions de persones, es van convertir en frustració, ràbia i impotència. Aquest descontentament va tenir una expressió molt concreta en el terreny electoral: la dreta va passar de 34 a 227 diputats, dels quals 115 corresponien a la CEDAI (Confederació Espanyola de Derechas Autónomas) de Gil Robles.

La reacció defensiva de la classe obrera es tradueix sota la forma d'Aliança Obrera Revolucionària, front únic de les organitzacions obreres. L'avanç del feixisme va accelerar els intents de coordinar la resposta de les organitzacions de classe, que ràpidament van cristal·litzar en les Aliances Obreres.

Quan la nit del 4 d'octubre es va anunciar l'entrada de la CEDA al govern, Largo Caballero i les Aliances Obreres van donar l'ordre de la insurrecció, però amb una preparació insuficient. Sense una direcció conseqüent, sense objectius decidits i sense la participació i discussió prèvia d'aquests objectius pels quadres i activistes obrers, la insurrecció es va transformar, menys a Astúries, en una vaga laboral. A Madrid, les concentracions d'obrers en les cases del pueblo, Porta del Sol, voltants de les casernes, esperant plans, consignes, armament, van ser respostes pels líders socialistes amb el silenci. En Catalunya l'Aliança Obrera dominada pel Bloc Obrer i Camperol (BOC) de Maurín, es va limitar a desencadenar la vaga i esperar que la Generalitat de Companys prengués la iniciativa. No hi va haver plans militars, ni intents seriosos per a guanyar la base de la CNT, els líders de la qual a Barcelona es van oposar a la vaga. La Generalitat i la petita burgesia governamental van respondre traint el moviment insurreccional. A la resta de l'Estat el moviment va ser enormement confús i encara que

els treballadors adoptessin una postura militant davant la crida dels seus dirigents, sense consignes, sense estratègia i amb la pagesia derrotada, es van enfonsar.

A Astúries el procés va ser molt diferent. Les masses obreres asturianes s'havien exercitat durant tot 1934 en la lluita contra el govern: només en aquest any, es van declarar vuit vagues generals polítiques, des de la de febrer en solidaritat amb els socialistes austríacs, fins la de setembre contra la concentració "cedista" a Covadonga. L'Aliança Obrera asturiana, que va sorgir com un acord d'unitat d'acció entre CNT i UGT, des dels seus començaments va participar en les lluites quotidianes de la classe. Els treballadors asturians amb grans tradicions de lluita comptaven amb organitzacions fortes i molt implantades, especialment UGT, PSOE i les Joventuts Socialistes.

Només a Astúries l'ordre de vaga general «pacífica» es va convertir des del primer moment en una veritable insurrecció. La vaga general posava a l'ordre del dia la qüestió del poder. Els sectors més endarrerits de la classe treballadora, o no eren conscients, o bé van quedar paralitzats en no tenir direcció. Però el sector amb més experiència, amb major grau d'organització i preparació, la mineria asturiana, no ho va dubtar. El mateix dia 5 es van prendre les 98 Cases Caserna de la Guàrdia Civil, amb les mans i amb cartutxos de dinamita. Aquesta era una de les diferències amb la resta de la classe obrera. Els miners tenien algunes armes guardades, però eren poques i insuficients. Però tenien dinamita. Aquesta va ser la seva arma inicial. Una vegada controlada la conca minera s'elegeixen Comitès Delegats que vetllen perquè no es produeixi ni un sol acte de pillatge. I ho aconsegueixen de forma més eficaç que la Guàrdia Civil. Desgraciadament el proletariat d'Oviedo, frenat pels seus dirigents per respectar la consigna de vaga general «pacífica», no entra en acció fins que arriben les columnes mineres a les portes de la capital. Aquest retard fa que gran part de les energies es gastin en la lluita per la capital, centre burocràtic i militar de la zona. El mateix retard es dona a Gijón, on és majoritària la CNT, i

fins el dia 6 no arriba l'inici i no amb la força que en la conca minera. A Gijón el moviment pràcticament no surt de tres barris obrers, i acaba el dia 10 amb l'arribada dels vaixells de la Marina.

La preparació de la insurrecció a Astúries havia arribat a un grau superior al de qualsevol zona de l'Estat. En les conques mineres, l'activitat, especialment de la joventut, va ser frenètica. Existia coordinació, comitès, armament, decisió. La insurrecció d'Astúries va encendre les conques mineres mentre a Gijón i Oviedo, els dirigents socialistes van actuar igual que els seus col·legues en la resta de l'Estat. Els miners van acceptar el rept, i la seva actitud revolucionària ho va transformar tot. Segons Tuñón de Lara en la insurrecció van participar 20.000 miners; per a Grossi, representant del BOC a Mieres, la xifra pot arribar fins els 30.000. Durant 15 dies d'insurrecció, la Comuna asturiana, com en 1871 la Comuna de París, es va convertir en un embrió d'Estat obrer dintre de l'Estat espanyol.

Els miners no van trigar a imposar totes les mesures que van considerar necessàries, els comitès van ocupar les tasques militars, d'aprovisionament de mitjans de subsistència. Es va substituir les monedes per vals, es va estructurar la xarxa sanitària, els pous miners seguien tenint les seves tasques de conservació i es va formar una Guàrdia Roja encarregada de mantenir l'ordre.

El desenvolupament de la insurrecció va tenir un caràcter comú en els diferents focus asturians. Aquest residia en la forma d'organització de poder de la classe obrera i en el contingut de les mesures preses per aquest poder revolucionari. Els Comitès revolucionaris estaven formats per treballadors i es van instaurar en els diferents ajuntaments substituint els anteriors aparells de l'Estat provincial que van desaparèixer.

Immediatament després de la seva instal·lació van organitzar el control de la producció, el control de la distribució dels béns de consum bàsics, el control de les mines i empreses i una policia formada per guàrdies rojos. El conjunt d'aquests Comitès revolucionaris, sota els auspicis d'un Comitè provincial, va formar el

govern obrer de les diferents organitzacions obreres unides. La mobilització va ser total, no només per part dels treballadors, sinó també del conjunt de la societat asturiana. Trobem diversos testimonis que expliquen com nombroses prostitutes es van posar des del primer moment al servei de la revolució, en primera línia de foc atenent als ferits, o bé, a les cuines de campanya organitzades per les dones, que van tenir un paper central en l'organització del consum. Aquestes dones – a més de tenir un paper important en la producció – van fer funcionar les cuines de campanya improvisades, s'encarregaren de dur els queviures al front, van instal·lar equipaments (cantines, hospitals...) al centre de la capital on eren ateses centenars de famílies obreres.

La classe obrera asturiana va resistir el setge de les tropes del govern durant 15 dies. És difícil d'avaluar el nombre de morts, doncs els autors tendeixen a arrodonir les xifres sempre en funció de la seva perspectiva. Les estimacions oscil·len entre els 6.000 i els 1.084 morts (aquest últim balanç sense especificar a quin bàndol corresponen i sense comptar els assassinats posteriors en persecucions de represàlia). La patronal va aprofitar el desenllaç de

la revolució per enfortir les seves posicions. D'una banda van demanar destitució de tots els vocals obrers designats per les Cases del Poble o per organitzacions proletàries, convocant eleccions per a vocals d'organitzacions dins de la llei; acomiadament lliure sense indemnitzacions prèvies; il·legalitat de les vagues. Amb aquestes peticions pretenien l'eliminació de tots els elements subversius i el seu acomiadament, així com el control dels mitjans de representació. També és de destacar l'actitud dels patrons amb els obrers implicats en la revolució, no admetent-los al treball i contestant-los a les seves peticions amb la frase "Mengeu revolució". Tot això no va ser suficient per a evitar l'esclat revolucionari que vindria el 19 de juliol de dos anys més tard, el 1936.

Octubre no sorgeix del no-res

Astúries tant el 32 com el 33 és la primera província en nombre de vagues. En 1932 participen a la lluita 59.236 treballadors asturians i el 1933 es dona un fort augment amb 105.286. vaguistes. Llavors hi ha a Astúries 70.000 treballadors sindicats, un percentatge altíssim de la seva població assalariada; més del 50%. El nucli que marca la pauta és el miner. Octubre no sorgeix del no-res. Lluites a Trubia, a la fàbrica de canons contra una reducció de plantilla. A l'abril, arriba a haver 11.000 vaguistes a la conca minera tenint tirotejos amb les forces repressives. El maig se succeeixen els mitings i manifestacions. L'1 de setembre el grup femení socialista de Sama de Langreo, amb el suport dels miners, molts d'ells armats, es manifesta contra «la guerra i el fascio». Dóna lloc a enfrontaments i nous tirotejos i la Guàrdia d'Assalt pren parcialment la població. Les dones tornen a concentrar-se a la Casa del Poble per a iniciar una marxa que és impedita per una càrrega de cavalls amb el balanç d'un mort. L'endemà esclata la vaga general per la conca minera i la Duro-Felguera. Continuen els conflictes i el dia 8 i 9 es dona una vaga general total davant la «visita» i intent de concentració de la dreta més reaccionària encapçalada per Gil Robles, a Covadonga. Aquest miting-concentració dels clerical-feixistes fracassa com els altres dos que intenten en El Escorial i Madrid (aquest últim dels terratinents de Catalunya). Els treballadors d'aquestes zones afectades van aixecar les vies dels tramvies, van parar els trens, van impedir la venda de menjar i el lloguer d'allotjaments, van col·locar barricades en els camins i carreteres i van rebutjar i van dispersar als grups reaccionaris.

Lliçons de la Revolució Asturiana

A més de l'heroisme i l'abnegació de la majoria dels que van participar en la Comuna asturiana independentment de la seva afiliació política, la lliçó fonamental que el proletariat asturià va donar és la de ser capaç d'organitzar la societat durant dos setmanes millor que la decadent burgesia, improvisant davant de les diferents necessitats, recolzant-se en les assemblees i en l'entusiasme de les masses alhora que resistia, en condicions d'inferioritat, a l'exercici de la República. Cal treure conclusions polítiques dels encerts i errors d'aquesta revolució, font inesgotable d'experiències.

La primera ensenyança, es com el front únic obrer sempre dona confiança a la classe obrera per a la lluita. A pesar de ser l'Aliança Obrera un front de classe per dalt, és a dir de representants

d'organitzacions, va suposar pels treballadors sentir-se amb força i poder lluitar junts, moltes vegades desbordant aquestes mateixes organitzacions. Aquest fet de no ser organitzacions soviètiques, o sigui elegides en assemblees, i el fet de denominar-se antifeixistes van ser els arguments del PC stalinista per difamar-la i no entrar-hi fins l'inici de la revolució (el 4 d'octubre encara el PC escrivia "l'Aliança Obrera és el nervi de la contrarevolució"). Contradictòriament aquest mateix partit, un any després feia una defensa aferrissada del Front

Popular, front també contra el feixisme presentat com a continuació d'Astúries, però aliança interclassista i programa de manteniment de la propietat privada i per tant negació de la pròpia AO, tot teoritzat com etapa pendent de la revolució democràtica-burgesa. Tornant als fets d'octubre, l'ordre de vaga va venir de la UGT i el PSOE (no s'havia creat el Comitè Nacional de l'Aliança Obrera) ja que aquestes organitzacions pretenien que l'Aliança Obrera només tingués un paper defensiu, però el fet mateix de la seva existència va donar ales als treballadors per lluitar units socialistes, anarquistes i comunistes baix el lema U.H.P.

La segona és la necessitat de la unitat del proletariat en tot l'estat si més no en les principals concentracions industrials. La passivitat de la resta de la classe obrera de l'estat espanyol, encara que en vaga general durant varis dies a l'espera d'instruccions i armes, va ser fatal per a la revolució. La direcció socialista, a pesar dels discursos radicals, només pretenia una vaga pacífica per obligar a desplaçar els ministres filofeixistes del govern. Als anarcosindicalistes, fora d'Astúries, els hi va pesar més el despit per la manca de col·laboració en els seus aixecaments insurreccionals i la repressió governamental socialista soferta anys abans, que aprofitar l'oportunitat per a la revolució. En Catalunya es va deixar la iniciativa de la vaga a la Generalitat petitburguesa que la va portar a la catàstrofe i amb un marcat caràcter antiobrer. Sigui dit de pas que el propi Comitè Revolucionari regional d'Astúries va contribuir-hi al negar-se a emetre per la radio d'Oviedo, que tenia en les seves mans, per por a no ser ajudats per la resta del proletariat espanyol si veien que ja tenien el poder (normalment la traïció es disfressa de tàctica "intel·ligent"). La divisió de la lluita de la classe obrera sotmesa a un mateix estat és l'impediment fonamental per que aquesta destrueixi aquest estat.

La tercera lliçó és que en una lluita, si és vol guanyar, no pot limitar-se a ser estàtica o només negativa: S'han d'ocupar ràpidament els principals punts de les ciutats,

procurant immobilitzar i aïllar les forces repressives aprofitant els primers moments de dubte de la classe dirigent. El que no es fa en els primers moments després costa molt més en vides els dies posteriors. Així va passar en la ciutat d'Oviedo en que la columna de miners el dia 5, dirigida pel socialista González Peña, al no trobar las columnes de la ciutat no va entrar-hi. Aquesta lliçó va ser confirmada el juliol del 36 per positiu en Barcelona i per negatiu a Saragossa o Sevilla.

L'última, però no la menys important, la necessitat d'una política revolucionària conscient, cosa que només pot cristal·litzar-se en un partit revolucionari que hagi educat a un sector de la classe i que disposi d'un recolzament, encara que sigui parcial, previ als moments decisius per poder dirigir políticament i pràcticament a la classe obrera quan aquesta no troba en les seves direccions tradicionals cap orientació que respongui a l'esperit de les masses. Si bé és cert que la IC (Esquerra Comunista), fracció trotsquista del comunisme oficial va propaganditzar des de l'any 32 la necessitat de l'Aliança Obrera, la

intervenció dels militants asturians es va dissoldre aïlladament en les necessitats immediates els dies de la revolució. En la resta d'Espanya el seu petit nombre no va poder influir en els esdeveniments. En aquesta necessitat, per a la difusió d'una política clara i centralitzada un diari del partit té un paper fonamental.

Algú preguntarà, lloeu l'espontaneïtat de les masses i alhora defenseu que un partit les dirigeixi? Les masses instintivament prenen iniciatives avançant-se a les organitzacions, no cal dir reformistes que temen els canvis, però àdhuc les revolucionaries. Però les masses no tenen un programa, un pla, cal elaborar-lo col·lectivament en contacte amb aquestes ja que el partit revolucionari no pot ser més que l'organització de l'avantguarda obrera, per a que les masses puguin comprendre'l i practicar-lo. Només les masses i les seves organitzacions assembleàries poden realitzar la revolució però no invalida sinó exigeix una avantguarda dirigent. La contradicció es possible superar-la. No intentar-ho, és deixar les masses en mans de la direcció organitzada de la burgesia i dels seus col·laboradors.

Com dèiem al principi, moltes experiències es poden extreure, per citar-ne algunes més: el paper més decidit de les dones treballadores que els homes en els dies finals; la funció perturbadora del lumpen en la vida social de la zona alliberada (tot el contrari de les prostitutes); la manca de duresa dels revolucionaris amb els seus enemics i els triadors (els membres dels Comitès revolucionaris que van fugir, els treballadors van limitar-se a arrestar-los i reintegrar-los en algunes localitats als seus llocs) que contrasta amb la brutal repressió i càstig de l'Estat inclòs als militars que no van oferir cega resistència als obrers; L'ambivalència dels dirigents obrers de no destruir la torre de la catedral d'Oviedo per ser patrimoni artístic i des d'on l'exercit mantenia el domini del centre de la ciutat (contrastant amb els incendis de les tropes al entrar a Oviedo)... però animem als treballadors a estudiar aquesta etapa històrica i treure les seves pròpies conclusions.

6 d'octubre a Catalunya

Davant la victòria electoral de les dretes el novembre de 1933 es constituí l'Aliança Obrera a Catalunya. La CNT (a diferència d'Astúries) i el Partit Comunista d'Espanya quedaren al marge. La destrucció de l'obra reformista del primer bienni republicà i l'anul·lació de la llei de Contractes de conreu l'abril de 1934 pel govern central de Samper, que recolzà els terratinents i la burgesia catalanes van impulsar les forces obreres a constituir l'Aliança. La formació d'un govern de Lerroix, el 2 d'octubre, amb ministres de la CEDA, precipitaren els esdeveniments. Mentre a Astúries esclatava la revolució proletària, a Barcelona s'imposava la vaga general i, el dia 6, a les vuit del vespre, Companys proclamava l'Estat Català de la República Federal Espanyola, realitzant així una mena de pronunciament civil pacífic, estrictament republicà, que pretenia de deturar la trajectòria reaccionària del règim i de tornar-lo a l'orientació de 1931. L'Aliança Obrera i Estat Català, perseguïen objectius diferents —la revolució social els uns, el cop d'estat separatista els altres—, però, mancats de mitjans, no pogueren arrabassar la iniciativa al govern de la Generalitat. El general Batet, respongué proclamant l'estat de guerra i enviant tropes a dominar la rebel·lió. A la matinada del dia 7, Companys ordenà la rendició. A les comarques la insurrecció de l'Aliança Obrera fou sufocada molt aviat per l'exèrcit. Més enllà de l'empresonament, el judici i la condemna a cadena perpètua del president i els consellers de la Generalitat, la repressió compregué la detenció de centenars de militants i dirigents de les esquerres (a finals de 1934 hi havia més de 3.000 presos polítics a Catalunya), la clausura de locals, suspensió de periòdics, desnonaments de rabassaires al camp, l'anul·lació de fet de l'Estatut de Catalunya, que es mantingué, com les darreres conseqüències repressives del moviment d'octubre, fins al triomf electoral del Front Popular, el febrer de 1936.

Reproduïm a continuació la **Crida a l'Aliança Obrera a Catalunya**, de desembre de 1933.

▼▼ Camarades, L'avanç de la reacció capitalista és un fet de caràcter mundial que ningú pot negar. No obstant això, a cada país adopta característiques especials. A Itàlia i a Alemanya s'ha condensat en un feixisme criminal i destructor que vol retornar aquests pobles a les formes polítiques medievals. En altres països d'Europa i Amèrica adopta modalitats que, sense rebaixar en res el seu caràcter odiós, tendeixen a aconseguir el que es proposen, encara que aparentment es mostra inclinat a respectar les condicions econòmiques i polítiques que en aquests països predominen. En el nostre, a Espanya, veiem clar ja com tracta de triomfar. Primer, corromp el cos electoral, recorrent als procediments més infames per a dur al Parlament, si no una majoria absoluta, sí una minoria sense contar amb la qual no pot governar-se. Després, empeny el Govern a proclamar l'Estat de Setge i d'Alarma assenyalats en la Llei d'Ordre Públic, deixant així la classe treballadora inermes i sense mitjà de defensa contra els atropellaments que el Govern vulgui cometre, afavorint així a les dretes reaccionàries. I més tard, com a tercera etapa de la seva acció, es val de la inconsciència de les masses treballadores agrupades entorn de la FAI i de la CNT per a llançar-les al carrer i dur-les al xoc brutal contra la força pública, aconseguint amb aquest maquiavel·lisme dues finalitats igualment favorables per a ella: comocionar l'opinió preparant-la per a justificar les majors atrocitats del poder públic i sembrar el terror, la desolació i la mort que justifiquin un cop d'Estat reaccionari i feixista. Aquests són els seus càlculs, càlculs deduïts lògicament dels fets. Però no prevaldran.

Per a impedir-lo, aquí estem nosaltres. Les entitats sotasignades,

de tendències i aspiracions doctrinals diverses, però unides en un comú desig de salvaguardar totes les conquestes aconseguides fins avui per la classe treballadora, hem constituït l'Aliança Obrera per oposar-nos a l'entronització de la reacció al nostre país i evitar qualsevol intent de cop d'Estat i instauració d'una dictadura, si això es pretén, i per a mantenir tangibles, incòlumes, tots aquells avantatges aconseguits fins avui i que representen el patrimoni més estimable de la classe treballadora.

Treballadors de Catalunya i d'Espanya Feu com nosaltres hem fet! Abandoneu les querelles que us separen dels vostres companys d'explotació, encara que conserveu i defenseu els vostres punts de vista

doctrinals, a fi de constituir els comitès locals i comarcals antifeixistes i d'oposició a l'avanç de les forces reaccionàries, perquè, sintetitzats i units els vostres desitjos i aspiracions en un organisme representatiu nacional, oposem al feixisme i la reacció el mur infrangible de la vostra voluntat i les vostres decisions!

Per a les organitzacions de Catalunya que vulguin unir-se i cooperar amb nosaltres, les convidem a enviar la seva adhesió a l'adreça següent: carrer Raurich, 14, principal, Comitè d'Aliança Obrera. També els anunciem que, quan les circumstàncies ho permetin, convocarem una Conferència Regional de totes aquelles organitzacions que estiguin

SIGNEN: *Unión General de Trabajadores, L. Vila Cuenca. - Sindicatos de la Oposición, Ángel Pestaña. - Federación Socialista de Barcelona (PSOE), Rafael Vidiella. - Bloque Obrero y Campesino, Joaquín Maurín. - Federación Sindicalista Libertaria, Juan López. - Izquierda Comunista, Andreu Nin. - Unió Socialista de Catalunya, Martínez Cuenca. - Unió de Rabassaires de Catalunya, Josep Calvet. - Federación de sindicatos expulsados de la CNT.*

d'acord amb l'obra que pretenem realitzar.

Treballadors organitzats de Catalunya: envieu les vostres adhesions. Que ningú falti en aquest front antifeixista!

**Visca el front obrer antifeixista!
Visca la unió de la classe
obrera per a la defensa de les
seves conquestes!**

Barcelona, 9 de desembre de 1933

Nota: Sent aquest un front obrer exclusivament, les organitzacions polítiques i partits que no siguin de classe s'hi podran adherir moralment, però no ser membres efectius del mateix. ▼▼

Pots subscriure't a la nostra revista mensual (a escollir versió en castellà o en català) enviant les teves dades a l'apartat de correu i fent l'ingrés per un any al compte corrent: **La Caixa 2100- 3459-31-2100220515** (25 euros si te l'hem d'enviar per correu dins de l'Estat espanyol i 3.000 pessetes si cal fer-ho fora de l'estat espanyol). La subscripció de lliurament en mà és de 17 euros i la podeu fer posant-vos en contacte amb qualsevol militant del grup.

Publicació mensual de Lluita Internacionalista. Dip. legal B-48673-2001
Lluita Internacionalista no es fa responsable de l'opinió expressada en els articles signats.

Lluita Internacionalista és una organització trotskista. El nostre objectiu és la revolució socialista, per acabar amb el capitalisme i construir el socialisme. Impulsem la lluita obrera i jove, i la democràcia obrera. Defensem el dret a l'autodeterminació dels pobles, que és negat per l'Estat Monàrquic, un règim que cal abolir. La nostra lluita és internacionalista: pretenem la reconstrucció de la IV Internacional. LI és secció simpatitzant de la Lliga Internacional dels Treballadors (LIT-CI)

Aquí ens trobaràs

Ap. Correu 23036 CP - 08080 de Barcelona
Ap. Correu 206 CP- 17080 de Girona
Ap. Correu 92 CP-28320 de Madrid
e-mail: luchaint@telefonica.net
<http://www.li-litci.com>

LI